

Hållbar läskompetens för texter i förändring: Högstadieläver läser argumenterande multimodala texter

Marie Wejrum

Institutionen för pedagogiska studier, Karlstads universitet, marie.wejrum@kau.se

Visuella och auditiva element i texter blir allt viktigare i ett text- och medielandskap i ständig förändring, något som ställer krav på en läskompetens som är hållbar i denna föränderlighet. Syftet med studien är att bidra till ytterligare kunskap om ungdomars läsförståelse och meningsskapande processer, och fokuserar på högstadielävers förmåga att tolka och syntetisera mening från olika modaliteter i argumenterande texter som debattartiklar, annonser och inlägg i sociala medier.

Tolv lektioner i tre högstadieläsklasser har filmats med tre videokameror när eleverna läser, svarar på frågor och diskuterar texter individuellt, i par och i grupper. Efter varje filmad lektion har elevintervjuer genomförts, där videosekvenser från textsamtalen använts som ”stimulated recall”.

Intertextual Content Analysis (Halleson & Visén, 2018) har använts för att analysera de transkriberade videoinspelningarna med en expansion för att omfatta aspekter av visuell grammatik.

Preliminära resultat visar att högstadieläver tenderar att vara okritiska till källor de uppfattar som vederhäftiga. När eleverna under textsamtalen kopplar samman den lästa texten med specialiserade kunskaper eller egna erfarenheter, utgör detta en resurs som ofta används för ett gemensamt meningsskapande, men ibland inte. Eleverna tycks vara ovana vid att reflektera över och verbalt uttrycka sina intryck och tolkningar av multimodala element i texter. Eleverna i studien kan samtala om olika modaliteter när de blir uppmanade till det, men behöver ytterligare kunskaper om digitala texter och medier för att kunna använda de resurser som finns för att läsa, förstå och förhålla sig kritiska till texterna.

Referenser

Halleson, Y., & Visén, P. (2018). Intertextual content analysis: an approach for analysing text-related discussions with regard to movability in reading and how text content is handled, *International Journal of Research & Method in Education*, 41(2), 142-155. <https://doi.org/10.1080/1743727X.2016.1219981>